

Flört İstismarı Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Hüseyin YASLI^{1*}, Bayram Ali GÖK^{2**}, Sude Okyanus YÜCEL^{3***}

Özet

Flört istismarı evlilik öncesinde sıkça karşılaşılan bir durumdur. Evlilik öncesi flört ilişkilerinde yaşanan istismarı belirlemeye yönelik çalışmaların yapılabilmesi için flört istismarını ölçen veri aracına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Bu doğrultuda çalışmada flört istismarının 30-18 yaş aralığındaki bireylerde maruz kaldıkları istismarı veya istismara maruz bıraktıkları durumları ölçmeye yönelik güvenilir ve geçerli ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda flört istismarını yansıttığı düşünülen sorulardan madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzundan istismara maruz kalma ve istismara maruz bırakmayı yansıtan toplamda 82 soru bulunmaktadır. 18-30 yaş aralığında romantik ilişki yaşamış ya da yaşamakta olan katılımcılardan 275 veri toplanmıştır. Veriler açıklayıcı faktör analizi yöntemiyle hesaplanarak istismara maruz kalma alt ölçeği için 17 madde, 2 faktörün varyansın toplamda %50,6'sını açıkladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bir diğer alt ölçek olan maruz bırakmada ise 17 maddeden 3 faktör oluşmuş ve varyansın toplamda %51,8'ini açıkladığı saptanmıştır. Flört istismarını oluşturan alt ölçeklerden istismara maruz kalmanın Cronbach's Alpha güvenirlilik katsayısı değeri .915, istismara maruz bırakmanın Cronbach's Alpha güvenirlilik katsayısı değeri .902 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkide maruz kalma ile maruz bırakma .466 pozitif yönde orta düzey ilişki içerisinde olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak flört istismarını ölçmek amacıyla geliştirilen Flört İstismarı Ölçeğinin güvenirlilik ve geçerliliğinin olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler; Flört İstismarı, Partner İstismarı, Evlilik Öncesi İstismar

Abstract

Dating abuse, it is a common situation frequently before marriage. A data tool that measures dating abuse is needed to conduct research to determine abuse in premarital dating relationships. In this direction, it was aimed to develop a reliable and valid scale to measure the abuse or the situations that dating abuse is exposed to in individuals between the ages of 18-30. Then, an item pool was formed from the questions thought to reflect dating abuse. There are a total of 82 questions reflecting exposure to abuse and exposure to abuse from the item pool. 275 data were collected from participants aged 18-30 who were in a romantic relationship or had a previous romantic relationship. The data were calculated by explanatory factor analysis method and the subscale of exposure to abuse formed 17 items and 2 factors. These two factors explain 56.6% of the variance. In the exposure scale, which is another subscale, 3 factors consisted of 17 items and it was determined that it explained 51.8% of the variance in total. The Cronbach's Alpha reliability coefficient of exposure to abuse, which is one of the subscales of dating abuse, was found to be .915, and the Cronbach's Alpha reliability coefficient of exposure to abuse was found to be .902. In the relationship between the sub-dimensions of the scale, exposure and expose were found to be positively moderately correlated with .466. As a result, it can be said that the Dating Abuse Scale developed to measure dating abuse has reliability and validity.

Key Words; Dating Abuse, Partner Abuse, Premarital Abuse

Giriş

Günümüzün en büyük sorunlarından biri olan şiddet ve istismar, flört kavramı ile birlikte kullanıldığı zaman literatürde benzer anlamları temsil ettiği görülmüştür. Fiziksel şiddet ve fiziksel istismar kavramları konu olduğunda birbirlerinin yerine kullanılırken duygusal veya psikolojik olduğunda bu durum literatürde farklılık göstermekte ve istismar kavramı tercih edilmektedir (Kılınçer ve Tuzlugol Dost, 2014).

^{1*} Psikolog, Yüksek Lisans Öğrencisi,
ORCID: 0000-0002-3722-1769, bayram.gok@final.edu.tr

^{2**} Psikolog, Yüksek Lisans Öğrencisi,
ORCID: 0000-0002-3722-1769, huseyin.yasli@final.edu.tr

^{3***} Psikolog,
ORCID: 0000-0002-3722-1769, sude.yucel@final.edu.tr

Dünya Sağlık Örgütü şiddet kavramını "bedensel yaralanma, ölüm, duygusal olarak zedelenme, kayıp ile sonuçlanan veya bu durumlarla sonuçlanması mümkün olan; bireyin kendisine, diğer bir bireye, bir gruba veya topluluğa karşı bedensel şiddete başvurma ve fiziksel gücün tehdit veya fiili olarak kasıtlı kullanımı" şeklinde açıklamaktadır (Özdemir, 2019).

İstismar kavramı da "bir kişinin ya da kişilerin iyi niyetini kötüye kullanarak yararlanmak, bir düşünceyi kötüye kullanarak zarar vermeyi hedeflemek, karşısındakinin kendi rızası olmadan ve iradesini dikkate almadan sömürmek" anlamında TDK tarafından açıklanmaktadır. Yakın ilişkilerde istismar veya şiddet kavramları ise bir partnerin diğer partnere dolaylı ya da doğrudan, fiziksel, ahlaki ve manevi bütünlüğüne, değerlerine derecesi fark etmeksizin bireyi zedeleyecek davranışlarda bulunması ve tutumlar sergilemesi olarak da açıklanabilmektedir (Öngün ve Ünsal, 2018).

İstismarın birçok türü olduğu ve aralarında net sınırlar olmadığı aynı anda birden fazla istismara uğranabildiği unutulmamalıdır. İstismar biçimleri incelendiğinde temelde üç ana başlıkta toplandığı görülmektedir. Bu ana başlıklar genellikle; duygusal, fiziksel ve cinsel istismar şeklindedir (Makin Byrd ve Bierman, 2013).

Duygusal istismar, bireyin psikolojisine yöneltilmiş sözel istismar, tehditkâr olma, emir kalıplarını aşırı kullanma; ilgi ve sevgiden uzak davranışlar bütünüdür (Öngün ve Ünsal, 2018). Duygusal istismar, kırıcı olmanın haricinde alay, baskı, güven zedeleyici, spesifik ilişki tehditleri ile partnerin özgürlüğünü kısıtlayıcı diğer tüm soyut davranışlar olarak açıklanabilir (Öngün ve Ünsal, 2018). Çok sık uygulanıyor olmasına rağmen bireyin bunu fark etmesi, tanımlaması ve yasal olarak kanıtlanması diğer istismar türlerine istinaden daha zorlu ve yıpratıcı bir süreçtir (Öngün ve Ünsal, 2018).

Fiziksel istismar, duygusal istismarın aksine kanıtlanması daha kolay olan bir istismar türüdür. Bu nedenle araştırma konularına daha fazla dâhil edilmektedir. Fiziksel istismara örnek olarak tokat atma, itme, sarsma, bir şeyler fırlatma, vurma, yumruk atma gibi eylemsel davranışlardan bahsedilebilir. Bu kavramla ilgili en önemli problem, bazı kültür ve toplumlarda fiziksel istismarın istismar olarak tanımlanmamasından kaynaklanmaktadır (Öngün ve Ünsal, 2018).

Cinsiyet değişkenindeki farklılıklar Hatipoğlu'nun (2010) yaptığı çalışmada erkekler fiziksel istismar açısından saldırgan konumundayken duygusal istismar açısından ise mağdur konumunda yer aldığı bulunmuştur. Hindistan'da yapılmış çalışmada da erkeklerin fiziksel istismar sıklığı %25.71, kadınların ise 14,85 olduğu tespit edilmiştir (Bharat A, Jain, Gupta ve Bharat V, 2016).

Son olarak cinsel istismar kavramı kısaca, partnerini cinsel eylem içeren davranışlara zorlamak olarak açıklanabilir. Aynı zamanda pornografik fotoğraflar göstermek "temas içermeyen-örtük" istismar anlamına gelirken genital teması dâhil olan "temas içeren-açık" istismar ve aktif cinsel birleşimi dahil eden istismar şeklinde türleri bulunmaktadır (Öngün ve Ünsal, 2018). Pellegrini'nin (2001) yaptığı çalışmada cinsel istismarın genç kitlede yaygınlık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır fakat cinsel istismara uğrayan bireylerin çok azının bunu dile getirdiğinden bahsedilmiştir.

Flört kavramının, bireyi yalnızlıktan uzaklaştıran, kendine olan güvenini ve saygısını daha iyi bir düzeye getirmesine katkıda bulunan ve son olarak çiftlerin verimli zaman geçirmesini sağlama gibi olumlu yaşantılara sebep olması dışında bireyin hayatını etkileyen çatışmaları da içinde barındırdığı bilinmektedir (Bakır ve Kalkan, 2019). Flört kavramı genellikle "iki bireyin duygusal ilişkilerini evlenme kararı alana kadar veya iki taraftan birisi veya her iki bireyin de duygusal ilişkiyi sonlandırmak istemesine kadar devam etmesi" olarak açıklanmaktadır (Özdemir, 2019).

Açıklanan kavramlar doğrultusunda flört şiddeti ve istismarı, evlenme kararı alınmamış ilişkilerde iyi oluş halinin partner tarafından olumsuz şekilde etkilenmesi durumudur (Bakır ve Kalkan, 2019). Genellikle henüz başlamış olan romantik ilişkilerde bireylerin partnerine daha sağlıklı ve tipik davrandığı gözlemlenirken, belli zaman sonra kontrol altında tutmaya çalışma ve izleme davranışlarının belirgin şekilde arttığı görülmektedir (Bakır ve Kalkan, 2019). Buna göre ilişki sağlıklı olmayan yönde ilerlediğinde ve tarafların ilişkiyi sonlandırma kararı almaması sonucunda psikolojik ve fiziksel şiddet veya istismara sebebiyet verdiği ön görülmektedir.

Flört istismarının risk faktörlerine bakıldığında ise yaş, uyuşturucu veya alkol kullanımı, cinsiyet değişkeni, çocukluk yaşantıları, psikolojik sağlamlık, toplumsal cinsiyet rolleri, ataerkil toplumun dayatmaları ve düşük eğitim düzeyi gibi sebeplerden bahsedilebilir (Özdemir, 2019). Flört istismarının en riskli olduğu yaş aralığı 29-17 iken 30'lu yaşlardan sonra bu riskin azaldığı gözlemlenmiştir (Özdemir, 2019).

Evlilik öncesi flört ilişkilerinde yaşanan istismarı belirlemeye yönelik çalışmaların yapılabilmesi için flört istismarını ölçen veri aracına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda çalışmada flört istismarının 18-30 yaş aralığındaki bireylerde maruz kaldıkları istismarı veya maruz bıraktıkları istismarı ölçmeye yönelik güvenilir ve geçerli ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Geliştirilecek ölçekle birlikte flört istismarının belirlenmesi sağlanarak istismar düzeyi yüksek ve düşük düzey kişiler ayırt edilebilecektir. Ölçek literatürdeki yeni araştırmalarda kullanılacak aynı zamanda flört istismarına maruz kalma riskinin değerlendirilmesiyle önleyici programlara dâhil olma konusunda katkı sağlayacaktır.

Yöntem

Bu çalışma ölçek geliştirme amacıyla tasarlanan bir araştırmadır. Flört İstismarı Ölçeği'nin (FİÖ) geliştirilmesinde izlenen aşamalar ve çalışmaya ilişkin özellikler bu bölümde açıklanacaktır.

Örneklem

Araştırmada romantik ilişki içerisinde olan veya geçmişte romantik ilişkisi olan 18-30 yaş aralığını kapsayan (%61,1) 168 kadın ve 107'si (%38,9) erkek olmak üzere toplam 275 kişi katılmıştır. Belirtilen yaş aralığının tercih edilmesinde Merrill, Julie, Thomsen, Guimond, Milner (2004) 17-29 yaş aralığında yer alan bireylerin romantik ilişki sırasında partnerine karşı istismarda bulunma riskinin yüksek düzeyde olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca çalışmaya dahil edilen bireylerin, şimdi veya geçmişte herhangi bir romantik ilişki yaşamış olmaları koşulu gözetenilmiştir.

Faktör analizi için en az 100 katılımcının altında olmaması önerilmektedir. Bir örneklemin belirlenmesinde 300 katılımcı "iyi" olarak belirlenmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001). Bu bağlamda çalışma kapsamına 275 kişi dahil edilmiştir. FİÖ taslağında belirlenen madde sayısı 82 olup 300 katılımcının örnekleme katılması ön görülmüştür. Örnekleme dâhil edilen katılımcılar 18-30 yaş aralığı ve flört bağlamı içerisinde olmaları araştırmacılar tarafından belirlenerek ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Patton,2014).

Madde yazımı

Ölçeğin taslağı oluşturulurken romantik ilişkilerde istismar, partner istismarı, flört şiddetine ilişkin ilgili literatür taranmıştır. Türkçe ve yabancı literatürde kullanılan benzer nitelikteki ölçekler temel alınarak madde havuzu oluşturulmuştur.

Flört ilişkilerinde istismarı ölçmek amacıyla yabancı literatürde kullanılan Marshall tarafından 1992 yılında geliştirilmiş, erkeklerin partnerlerine uyguladığı fiziksel şiddet ve sıklığını ölçen 46 maddelik ölçekten yararlanılmıştır. Aynı zamanda partner şiddeti üzerine deneyimlerin ölçülmesine yönelik geliştirilen 15 maddelik bir ölçek soru havuzunun oluşturulmasında katkı sağlamıştır (Ford- Gilboe, Wathen, Varcoe, MacMillan, Scott-Storey, Mantler ve Perrin, 2016). Composite Abuse Scale klinik ortamlarda kullanılan partneri kötü etkilemeye ölçmeye yönelik hazırlanmış anket fiziksel, duygusal, cinsel istismar alt boyutlarındaki 30 maddeden faydalanılmıştır (Hegarty, Bush ve Sheehan, 2005). Türkçe literatürde ise 70 maddeden oluşan Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği'nin sorularından kazanım sağlanmıştır (Kılınçer ve Tuzgöl-Dost, 2013).

Veri toplama araçları

Verileri toplamak için bu araştırmanın amacı için geliştirilen ve psikometrik özellikleri içeren Flört İstismarı Ölçeği (FİÖ) kullanılmıştır. 82 maddelik, dördümlü likert tipi ölçekte, katılımcıların (1) " Hiç katılmıyorum ", (2) " Katılmıyorum ", (3) " Katılıyorum ", (4) " Tamamen katılıyorum " şeklinde dereceleri içermektedir. Flört İstismarı Ölçeği (FİÖ); flört istismarına maruz kalma ve flört istismarı eyleminde bulunan iki alt ölçeği bulunmaktadır.

İşlem

Ölçeğin geliştirilmesinde Uluslararası Final Üniversitesi Etik Kurulu'nun izni alınmıştır. Ardından katılımcılara flört istismarını ölçmek amacıyla geliştirilen form gönüllülük esasına dayalı olarak verilmiştir. 82 soruluk ölçeğin cevaplanacağı araştırma internet ortamı üzerinden uygulanmış ve katılımcılar istedikleri zaman çalışmadan ayrılma hakkına sahip olmuştur. Verilen formda ölçek sorularının yanı sıra yaş ve cinsiyet demografik değişkenlerini içeren açık uçlu maddeler de bulunmaktadır. İsteyen katılımcılara araştırmada geliştirilen ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması sonuçları paylaşılmıştır.

Verilerin analizi

Çalışmada madde analiziyle madde toplam puanlarının birbiriyle ilişkisine ve açıklayıcı faktör analiziyle faktör çözümlenmesi yapılarak yapı geçerliliğinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Faktör analiziyle ağırlıkları düşük olan maddeler çıkarılacaktır. Ardından iç geçerlilik değerine ulaşmak amacıyla Cronbach Alpha formülü kullanılması ya da ölçek maddelerinin yarıya bölünmesiyle tek ve çift yarılar arasındaki korelasyon aracılığıyla güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır (Erkuş, 2003). Verilerin analizinde SPSS 24 programı kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde geliştirilen Flört İstismarı Ölçeği'nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin bulgulara değinilmiştir.

Demografik bilgiler

Ölçek geliştirme çalışmasına katılan bireylerin (%61,1) 168'si kadın ve 107'si (%38,9) erkek olmak üzere toplamda 275 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş dağılımı Tablo1'de belirtildiği şekildedir. 18-21 aralığında 38 (%30,6) erkek ve 86 (69,4) kadın, 22-25 yaş aralığında 53 (%46,5) erkek ve 61 (%53,5) kadın, 26-30 yaş aralığında 16 (%43,2) erkek ve 21 (%56,8) kadın olarak tespit edilmiştir.

Tablo 1: Yaş ve Cinsiyet Bulguları

	Yaş			Toplam	
	18-21	22-25	26-30		
Cinsiyet	Erkek	38	53	16	107
	Kadın	86	61	21	168
Toplam		124	114	37	275

Flört istismarı ölçeğinin yapı geçerliliği analizi

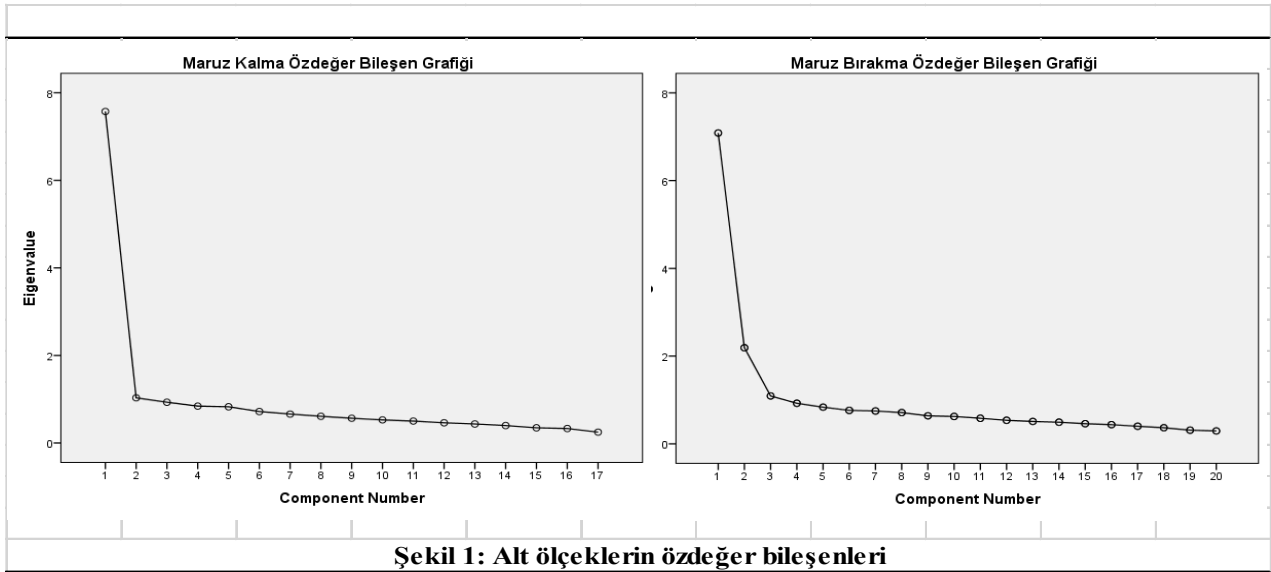
Ölçeğin hazırlanma aşamasında flört istismarını ölçmek amacıyla iki alt ölçek ön görülmektedir. Bu alt ölçekler toplamda flört istismarını ölçmede kullanılması düşünülmekte ve bu alt ölçekler istismara maruz kalma ve istismara maruz bırakma olarak belirlenmiştir. 275 kişinin katılımıyla veri toplamanın ardından flört istismarını oluşturacak ilk alt ölçek olan maruz kalma ve maruz bırakmanın yapı geçerliliği istatistiki olarak hesaplanmıştır. Öncelikli olarak verilerin Kaiser Meyer Olkin (KMO) değerlerine bakılmıştır.

Tablo 2: Maruz Kalma ve Maruz bırakma KMO Bulguları

Maruz Kalma		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,942
	Approx. Chi-Square	2037,508
Bartlett's Test of Sphericity	df	136
	Sig.	0,000
Maruz Bırakma		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,918
	Approx. Chi-Square	2055,341
Bartlett's Test of Sphericity	df	190
	Sig.	0,000

Kaiser Meyer Olkin değerleri maruz kalma için .942, maruz bırakma .918 bulunmuştur. Ayrıca her iki alt ölçek içinde $p < 0,001$ bulunarak anlamlı sonucuna varılmış ve faktör analizi yapmak için uygun olduğu görülmüştür.

Açımlayıcı faktör analizinin yapılmasının ardından Component Matrix tablosunda aynı faktöre eşlik eden ve faktör yükleri arasında .10'dan daha az fark bulunan sorular hem maruz kalma hem de maruz bırakma alt ölçeklerinden ayrı ayrı incelenerek çıkarılmıştır. Maddelerin elenmesinde maruz kalma alt ölçeğinde 43 sorudan 17 soru ve maruz bırakma alt ölçeğinde 39 sorudan 17 soru kalmıştır. Kalan soruların alt boyutlarda oluşturdukları faktör sayısı Özdeğer Bileşen grafiğinden belirlenmiştir.

Şekil 1'de bulunan maruz kalma özdeğer bileşen grafiğine bakıldığında birinci faktörün ikinci faktörün yaklaşık 7 katı olduğu gözükmemektedir. Maruz kalma varyansının açıklandığı (Tablo 3) birinci faktör %44, ikinci faktörün ise varyansın %6'sını açıkladığı görülmektedir. Bu durumda Eigenvalue değeri belirlenmemesine rağmen 2 faktör bulunmuştur. Maruz bırakma özdeğer bileşen tablosuna bakıldığında 3 faktörlü bir yapı olduğu görülmektedir. Maruz bırakma varyans toplamları tablosuna (Tablo 4) göre de birinci faktörün %35 ikinci faktörün %10 üçüncü faktörün ise %5 varyansı açıkladığı görülmektedir. Eigenvalue değerinin belirlenmemesine rağmen 3 faktörlü bir yapı karşımıza çıkmış ve özdeğer bileşen grafiği doğrulanmıştır.

Tablo 3: Maruz Kalma Varyans Toplamları

Faktör	Initial Eigenvalues		
	Toplam	% varyans	kümülatif %
1	7,572	44,542	44,542
2	1,031	6,066	50,607

Tablo 4: Maruz Bırakma Varyans Toplamları

Faktör	Initial Eigenvalues		
	Toplam	% varyans	kümülatif %
1	7,085	35,425	35,425
2	2,189	10,946	46,371
3	1,091	5,454	51,825

Ölçeğin alt ölçeklerinden 2 faktör maruz kalmanın toplamda %50,6'sını açıklamakta iken maruz bırakmayı 3 faktör toplamda %51,82'sini açıklamaktadır. Bu faktörlerin içerdikleri değerler ve madde numaralarını gösteren Component Matrix tablosu aşağıda verilmektedir.

Tablo 5: Maruz Kalma Alt Ölçeği Faktör Yükleri

Madde No	Faktör Yüğü	
	1	2
44	0,812	
42	0,749	-0,319
13	0,734	
41	0,727	-0,352
3	0,717	
12	0,710	
4	0,679	
21	0,664	
25	0,655	
15	0,631	0,362
24	0,631	
18	0,623	
8	0,612	
43	0,602	
39	0,588	
9	0,578	0,401
26	0,576	

Maruz kalma alt ölçeğinin faktör yükleri incelendiğinde birinci faktörün içerisinde ikinci faktörü de kapsadığı görülmektedir.

Tablo 6: Maruz Bırakma Alt Ölçeğinin Faktör Yükleri

Faktör Yüğü			Madde No	Faktör Yüğü		
1	2	3		1	2	3
0,775			47	0,61		0,358
0,74			69	0,608		
0,719			76	0,605		0,374
0,716			77	0,6		-0,361
0,695			81	0,574		-0,375
0,686			70	0,548		
0,642		0,301	59		0,753	
0,641			62		0,728	
0,632			75		0,602	
0,628			58	0,411	0,561	

Maruz bırakma alt ölçeğine 3 faktör toplamda 20 soru etki ettiği görülmektedir. Ancak ikinci faktöre etki eden 59. (partnerimin benden habersiz hareket etmesinden rahatsız olurum), 62. (partnerimin sosyal medya paylaşımlarını kontrol ederim) ve 75. (partnerimi benden ayırdıktan sonra takip ederim) sorularının uzman görüşü doğrultusunda partnerin kontrolü ele almaya yönelik kendi başına bir faktör oluşturması nedeniyle çıkarılmıştır.

Flört istismarı ölçeğinin güvenilirlik analizi

Flört istismarı ölçeğinin alt ölçeklerinden 17 madde ile maruz kalma boyutunun Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .91 olarak maruz bırakma boyutunun Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ise .90 olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin flört istismarını ölçmede güvenilir bir ölçme aracı olduğunun kanıtıdır.

Tablo 7: Flört İstismarı Ölçeğinin Alt Ölçeklerinin Cronbach Alpha Değerleri

Maruz Kalma	
Cronbach's Alpha Değeri	Madde Sayısı
0,915	17
Maruz Bırakma	
Cronbach's Alpha Değeri	Madde Sayısı
0,902	17

Flört istismarı ölçeğinin maddeler arası korelasyon değerleri

Flört istismarı ölçeğinin maruz kalma alt ölçeğinin maddeleri arasındaki ortalama korelasyonun .407 değerinde orta düzey ilişki olduğu bulunmuştur. Maddeler arasındaki en düşük korelasyon değerinin .239 ile düşük düzeyde ilişki ve en yüksek korelasyon değerinin de .626 ile orta düzey ilişkide olduğu saptanmıştır. Ayrıca her bir maddenin birbirleriyle korelasyonları tablo 8'de verilmiştir. Tablo 8'e göre en güçlü korelasyon oluşturan sorular madde 44 (karar alırken benim düşüncelerime önem vermez) ile madde 42 (aynı konu hakkında çelişkili cevaplar verir) arasındaki .626, madde 44 (karar alırken benim düşüncelerime önem vermez) ile madde 13 (manevi değerlerime saygı göstermez) arasındaki .612 ve madde 44 (karar alırken benim düşüncelerime önem vermez) ile madde 25 (hoşlandığım etkinlikleri yapmamı engeller) arasındaki .592 değerinde orta düzey pozitif ilişkiler görülmektedir. Tablo 8'e göre en zayıf korelasyon oluşturan soruların madde 25 (hoşlandığım etkinlikleri yapmamı engeller) ile 18 (beni eski ilişkileriyle kıyaslar) arasındaki .239, madde 43 (beni rahatsız eden şakalar yapar) ile madde 9 (onun istediği gibi birisi olmadığım takdirde beni terk edeceğini söyledi) arasındaki .246 ve madde 39 (beni başkalarıyla ilişkiye girdiğime dair asılsızca suçlar) ile 8 (aldığım kararları küçümser) arasındaki .258 değerinde pozitif yönde düşük ilişkiler görülmektedir.

Flört istismarı ölçeğinin maruz bırakma alt ölçeğinin maddeleri arasındaki ortalama korelasyonun .370 değerinde orta düzey ilişkisi olduğu bulunmuştur. Maddeler arasındaki en düşük korelasyon değerinin .121 ile düşük düzeyde ilişki ve en yüksek korelasyon değerinin de .579 ile orta düzey ilişkide olduğu saptanmıştır. Ayrıca her bir maddenin birbirleriyle korelasyonları tablo 9'da verilmiştir. Tablo 9'a göre en güçlü korelasyon oluşturan sorular madde 79 (kendini kötü hissettiği zamanlarda görmezden gelirim) ile madde 66 (sorunlarına ilgi göstermem) arasındaki .579, madde 71 (manevi değerlerine saygı göstermem) ile madde 53 (yetersiz olduğumu söylerim) arasındaki .576 ve madde 74 (alışkanlığı olmadığı maddeler kullanması için zorlarım) ve madde 71 (manevi değerlerine saygı göstermem) arasındaki .542 değerinde pozitif yönde orta düzey ilişkiler olarak görülmektedir. Tablo 9'a göre en zayıf korelasyon oluşturan sorular madde 58 ile madde 47 arasındaki .121, madde 58 (isteklerimi koşulsuz kabul etmesini isterim) ile madde 50 (başkalarının yanında rencide edici sözler kullanırım) arasındaki .138 ve madde 58 (isteklerimi koşulsuz kabul etmesini isterim) ile madde 82 (küçük düşürmek için sosyal medya profilinde olumsuz yorumlar yaparım) arasındaki .137 değerinde pozitif yönde düşük ilişkiler olduğu saptanmıştır.

Tablo 8: Maruz Kalma Alt Ölçeğinin Maddeler Arasındaki Korelasyon Tablosu

	madde 3	madde 4	madde 8	madde 9	madde 12	madde 13	madde 15	madde 18	madde 21	madde 24	madde 25	madde 26	madde 39	madde 41	madde 42	madde 43	madde 44
madde 3	1																
madde 4	,518**	1															
madde 8	,435**	,362**	1														
madde 9	,409**	,305**	,398**	1													
madde 12	,526**	,453**	,417**	,344**	1												
madde 13	,541**	,459**	,419**	,350**	,463**	1											
madde 15	,426**	,380**	,377**	,347**	,433**	,501**	1										
madde 18	,416**	,386**	,396**	,397**	,437**	,438**	,372**	1									
madde 21	,427**	,381**	,365**	,368**	,377**	,533**	,484**	,356**	1								
madde 24	,377**	,319**	,366**	,400**	,383**	,391**	,313**	,385**	,343**	1							
madde 25	,458**	,451**	,308**	,354**	,379**	,411**	,282**	,239**	,453**	,412**	1						
madde 26	,322**	,282**	,319**	,321**	,333**	,391**	,370**	,307**	,402**	,306**	,342**	1					
madde 39	,359**	,319**	,258**	,365**	,394**	,378**	,374**	,391**	,412**	,324**	,340**	,358**	1				
madde 41	,463**	,568**	,336**	,272**	,510**	,470**	,378**	,403**	,368**	,482**	,433**	,381**	,438**	1			
madde 42	,472**	,539**	,436**	,324**	,506**	,479**	,396**	,447**	,383**	,547**	,465**	,383**	,312**	,613**	1		
madde 43	,354**	,344**	,275**	,246**	,435**	,387**	,283**	,338**	,371**	,331**	,465**	,364**	,378**	,433**	,435**	1	
madde 44	,534**	,533**	,492**	,461**	,578**	,612**	,449**	,392**	,510**	,470**	,592**	,441**	,369**	,577**	,626**	,426**	1

Tablo 9: Maruz Bırakma Alt Ölçeğinin Maddeler Arasındaki Korelasyon Tablosu

	madde 47	madde 49	madde 50	madde 52	madde 53	madde 56	madde 66	madde 69	madde 70	madde 71	madde 74	madde 76	madde 77	madde 79	madde 82	madde 81	madde 58
madde 47	1																
madde 49	,485**	1															
madde 50	,462**	,403**	1														
madde 52	,299**	,375**	,348**	1													
madde 53	,465**	,512**	,435**	,406**	1												
madde 56	,340**	,299**	,413**	,465**	,532**	1											
madde 66	,447**	,505**	,400**	,390**	,552**	,438**	1										
madde 69	,332**	,335**	,402**	,265**	,501**	,333**	,384**	1									
madde 70	,286**	,369**	,338**	,344**	,360**	,312**	,334**	,272**	1								
madde 71	,345**	,346**	,396**	,389**	,576**	,526**	,529**	,474**	,275**	1							
madde 74	,384**	,445**	,490**	,391**	,492**	,439**	,522**	,365**	,266**	,542**	1						
madde 76	,403**	,338**	,350**	,323**	,481**	,400**	,405**	,386**	,335**	,334**	,455**	1					
madde 77	,305**	,336**	,225**	,438**	,374**	,389**	,393**	,321**	,341**	,403**	,321**	,288**	1				
madde 79	,363**	,406**	,393**	,412**	,522**	,494**	,579**	,412**	,283**	,527**	,452**	,330**	,402**	1			
madde 82	,364**	,425**	,469**	,362**	,474**	,400**	,471**	,228**	,342**	,417**	,435**	,321**	,237**	,478**	1		
madde 81	,237**	,226**	,302**	,350**	,335**	,317**	,376**	,337**	,366**	,413**	,327**	,237**	,451**	,409**	,280**	1	
madde 58	,121**	,161**	,138**	,276**	,297**	,259**	,232**	,248**	,248**	,241**	,144**	,185**	,371**	,245**	,137**	,354**	1

Flört istismarı ölçeğinin alt ölçekleri ile arasındaki ilişki

Tablo 10: Flört İstismarı Ölçeğinin Puanları ile Alt Ölçekleri Arasındaki Korelasyon

	maruzbırakma	maruzkalma	FiÖ
maruzbırakma	1		
maruzkalma	,466**	1	
FiÖ	,745**	,863**	1

Ölçeğin alt boyutları ile bu boyutların toplamını oluşturan flört istismarı ölçeğinin ortalama puanları arasındaki ilişkiye bakıldığında (Tablo 10) maruz kalma alt ölçeğiyle maruz bırakma alt ölçeği arasında .466 değerinde pozitif yönde orta düzey ilişki saptanmıştır. Maruz bırakma alt ölçeğinin toplam ölçek (FiÖ) ile ilişkisine bakıldığında .745 değerinde pozitif yönde yüksek düzey ilişki bulunmuştur. Bir diğer alt ölçek maruz kalma ile toplam ölçek (FiÖ) arasındaki ilişkiye bakıldığında .863 değerinde pozitif yönde yüksek düzey ilişki saptanmıştır.

Flört istismarı alt ölçeklerinin cinsiyet ve yaşa göre ortalama, standart sapma ve tek yönlü varyans (anova) testi değerleri

Maruz kalma alt ölçeğinin toplam puanlarının cinsiyete göre manidar bir farklılaşma olup olmadığını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Tablo 11'de görüldüğü üzere erkek (X=1,51, SS=0,51) ve kadınların (X=1,59, SS=0,56) puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F=1.565, p=.219, p>.05).

Tablo 11: Maruz Kalma Alt Ölçeğinin Cinsiyete Göre Ortalama, Standart Sapma ve Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	Anova Sonuçları
Erkek	107	1,5102	0,50529	
Kadın	168	1,5928	0,56436	F: 1,518 p: .219
Toplam	275	1,5606	0,54270	

Maruz bırakma alt ölçeğinin toplam puanlarının cinsiyete göre manidar bir farklılaşma olup olmadığını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (Anova) yapılmıştır. Tablo 12'de görüldüğü üzere erkek ($X=1,44$, $SS=0,52$) ve kadınların ($X=1,33$, $SS=0,32$) puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F=5,138$, $p=.024$, $p>.05$).

Tablo 12: Maruz Bırakma Alt Ölçeğinin Cinsiyete Göre Ortalama, Standart Sapma ve Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	Anova Sonuçları
Erkek	107	1,4464	0,52947	
Kadın	168	1,3302	0,32090	F: 5,138 p: .024
Toplam	275	1,3754	0,41766	

Maruz kalma alt ölçeğinin toplam puanlarının yaş gruplarına göre manidar anlamlı bir farklılığın olup olmadığını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (Anova) yapılmıştır. Tablo 13'de görüldüğü gibi 18-21 yaş ($X=1,52$, $SS=0,51$) grubu, 22-25 yaş ($X=1,56$, $SS=0,56$) grubu ve 26-30 yaş grubu ($X=1,66$, $SS=0,54$) arasında manidar anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır ($F=1,060$, $p=.0348$, $p>.05$).

Tablo 13: Maruz Kalma Alt Ölçeğinin Yaşa Göre Ortalama, Standart Sapma ve Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	Anova
18-21	124	1,5223	0,51901	
22-25	114	1,5671	0,56471	F: 1,060 p: .348
26-30	37	1,6693	0,55048	
Toplam	275	1,5606	0,54270	

Maruz bırakma alt ölçeğinin toplam puanlarının yaş gruplarına göre manidar anlamlı bir farklılığın olup olmadığını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (Anova) yapılmıştır.

Tablo 14'de görüldüğü gibi 18-21 yaş ($X=1,33$, $SS=0,33$) grubu, 22-25 yaş ($X=1,44$, $SS=0,51$) grubu ve 26-30 yaş grubu ($X=1,37$, $SS=0,41$) arasında manidar anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır ($F=3,044$, $p=.049$, $p>.05$).

Tablo 14: Maruz Bırakma Alt Ölçeğinin Yaşa Göre Ortalama, Standart Sapma ve Tek Yönlü Varyans Analizi Değerleri

	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	Anova
18-21	124	1,3306	0,33892	
22-25	114	1,4479	0,51564	F: 3,044 p: .049
26-30	37	1,3021	0,26747	
Toplam	275	1,3754	0,41766	

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada flört istismarının düzeyini ölçmek amacıyla; flört istismarına maruz kalmak ve flört istismarına maruz bırakılmak üzere 2 alt boyuttan oluşan 34 maddelik bir ölçek geliştirilmiştir. Flört İstismarı Ölçeği'nin (FİÖ) geliştirme aşamasında ilk olarak literatürde yer alan benzer çalışmalar taranmıştır. Literatürde yer alan bilgiler doğrultusunda flört istismarını ölçmek için birden fazla ölçek kullanıldığı görülmüştür. Yapılan araştırmalar sonucunda Türkçe literatürde flört istismarını doğrudan ölçebilen spesifik bir ölçeğe ulaşılmamıştır. Bu nedenle çalışmalarda kullanılan ölçeklerin birleştirilip iki ayrı alt boyut oluşturularak ölçmek istenene daha kolay erişilmesini sağlamak amaç edinilmiştir. Araştırmanın sonucuna bakıldığında ölçeğin yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu söylenilebilmektedir.

İlk alt boyut olan flört istismarına maruz kalma, bireyin bir başkası tarafından flört istismarına uğraması olarak açıklanabilir. Bu alt boyutta 17 madde yer almaktadır. Bahsedilen alt boyutta yer alan bazı maddeler şu şekildedir: "partnerim aynı konu hakkında çelişkili cevaplar verir", "partnerim karar alırken benim düşüncelerime önem vermez", "partnerim manevi değerlerime saygı göstermez" ve "partnerim hoşlandığım etkinlikleri yapmamı engeller". İkinci alt boyut olan flört istismarına maruz bırakma ise bireyin bir başkasına flört istismarı uygulaması şeklinde açıklanabilir. Bu alt boyutta yer alan maddeler de 17'dir ve bazıları şu şekildedir: "partnerimi kendini kötü hissettiği zamanlarda görmezden gelirim", "partnerimin sorunlarına ilgi göstermem", "partnerimin manevi değerlerine saygı göstermem", "partnerime yetersiz olduğumu söylerim" ve "partnerimi alışkanlığı olmadığı maddeler kullanması için zorlarım".

İki alt boyutta da elde edilebilecek en yüksek puan 68, en düşük puan 17'dir. İlk alt boyutta yüksek puan almak bireyin istismara uğradığını veya uğramaya yatkın olduğunu ikinci alt boyutta yüksek puan almak ise bireyin istismar uyguladığını veya uygulamaya yatkın olduğunu göstermektedir.

Ölçekte yer alan 2 alt boyutu dikkate aldığımızda araştırmaya dâhil edilen hiçbir makalede belirlenen alt boyutların aynı anda kapsandığı çalışma olmadığı gözlemlenmiştir (Bakır ve Kalkan, 2019; Kılınçer ve Dost, 2013). Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alpha katsayılarının, flört istismarına maruz kalma .91 ve flört istismarına maruz bırakma .90 şeklinde yüksek olması durumunda alt boyutlarda yer alan maddelerin birbiriyle tutarlı olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

Çalışmanın geçerliliğini sınamak amacıyla kapsam geçerliği ve yapı geçerliği tercih edilmiştir. Kapsam geçerliği, ölçülmesi amaçlanan davranışların nicelik ve nitelik açısından yeterliliğini test etmektedir (Karadağlı ve Ecevit-Alpar, 2017). Kapsam geçerliliğini test edebilmek adına uzman görüşüne başvurulmuştur. Ölçek, hiçbir maddenin çıkarılmadığı ilk hali ile bir uzmanın görüşüne sunulmuş ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda maddeler, farklı özne kategorileri altında toplanmıştır. Katılımcının rahat cevap vermesini sağlamak için "partnerim", "partnerime", "partnerimi" ve "partnerimin" şeklinde uygulanmıştır.

Çalışmada Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değerinin uygunluğu test edilmiş ve açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Yukarıda da bahsedildiği üzere iki alt boyuta ayrılan ölçek soruları istismara maruz kalma alt boyutunda 43 maddeden açımlayıcı faktör analizi uygulandıktan sonra 17 maddeye; istismara maruz bırakma alt boyutunda da 39 maddeden 17 maddeye indirgenmiştir. Bunun sebebi bazı maddelerin birden fazla faktörde yer alması sonucunda geçerliliği düşürmesi olarak açıklanabilir. Ayrıca maruz bırakma alt ölçeğinde oluşan ikinci faktörün (Tablo 6: kırmızı ile boyanan) maddelerinin kendi aralarında yeni bir treyti ölçtüğü düşünüldüğü için çalışmadan çıkarılmıştır. Bu sorular 59 (partnerimin benden habersiz hareket etmesinden rahatsız olurum), 62 (partnerimin sosyal medya paylaşımlarını kontrol ederim) ve 75 (partnerimi benden ayrıldıktan sonra takip ederim) şeklinde partnerin kontrolü ele almaya yönelik ve kontrolcü davranışları doğrudan sorduğu düşünülmektedir. Bu treyte yönelik yeni bir ölçek geliştirme çalışması ilerleyen araştırmalarda gündeme getirilebilir.

Çalışmanın güvenilirliğini ölçmek için ise Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır. Güvenirlik, ölçülmek istenenin niteliğinin ne derecede doğru ölçüldüğünü ve maddelere verilen cevapların tutarlılığını açıklayan bir kavramdır (Karadağlı ve Ecevit Alpar, 2017). Geçerli olan her çalışma güvenilir olarak değerlendirilirken güvenilir olan her çalışma geçerli olarak değerlendirilmemektedir. (FİÖ'nün Cronbach Alfa değerleri ilk boyut, istismara maruz kalma .91 iken ikinci boyut olan istismara maruz bırakma .90 bulunmuş olup çalışmanın yüksek güvenilirliğe sahip olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Flört istismarını ölçek için geliştirilen iki alt ölçeğin hem kendi aralarında hem de toplam puanları arasında ilişkiden çıkarılan sonuca göre flört istismarına maruz kalmak ile maruz bırakmak arasında orta düzeyde ilişki olduğu görülmektedir. FİÖ ile alt ölçekler arasındaki ilişkiye bakıldığında hem maruz bırakma hem de maruz kalma ile yüksek düzey ilişkiye sahip olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak çalışma kapsamında, flört istismarına maruz kalma ve maruz bırakma davranışlarının belirlenmesine yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirildiği söylenebilir. Ayrıca Türkçe literatürde benzer bir ölçeğin yer almaması nedeniyle bu alanda yürütülecek başka çalışmalar için FİÖ referans olarak kullanıma uygundur.

Kaynakça

- Bakır, A. ve Kalkan, M. (2019). Siber Flört İstismarı Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 75-95.
- Bharat A, Jain N, Gupta BK, Bharat V. To determine the pattern and effects of verbal, emotional and physical abuse in both sexes. *International Journal of Community Medicine and Public Health*. 2016; 3(4): 818-25.
- Erkuş, A. (2011). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci* (3. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Ford-Gilboe, M., Wathen, C. N., Varcoe, C., MacMillan, H. L., Scott-Storey, K., Mantler, T. ve Perrin, N. (2016). Development of a brief measure of intimate partner violence experiences: the Composite Abuse Scale (Revised)—Short Form (CASR-SF). *BMJ open*, 6(12)
- Hatipoğlu, Ü. S. (2010). Başkent Üniversitesi öğrencilerinde flört şiddeti prevalansı anketi. *Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi Ankara*, 52-3.
- Hegarty, K., Bush, R. ve Sheehan, M. (2005). The composite abuse scale: further development and assessment of reliability and validity of a multidimensional partner abuse measure in clinical settings. *Violence and victims*, 20(5), 529-547.
- Karadağlı, F. ve Alpar, Ş., E. (2017). Bir ölçek geliştirme çalışması: Kemoterapi uygulanan hastalarda özbakım yetersizliği kuramına göre özbakım davranışları ölçeği. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(3), 168-181.
- Kılınçer, A., Tuzgöl Dost, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42).
- Kılınçer, A. S. ve Dost, M. T. (2013). Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği'nin Geliştirilmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 4(1), 15-32.
- Makin-Byrd, K., Bierman, K. L., The Conduct Problems Prevention Research Group. (2013). Individual and Family Predictors of The Perpetration of Dating Violence and Victimization in Late Adolescence. *Journal of Youth Adolescence*; 42(4): 536-550.
- Merrill, L. L., Julie L. C., Thomsen C. J., Guimond, J. ve Milner, J. S. (2004). Perpetration of severe intimate partner violence: Pre-military and second year of service rates. *Military Medicine*, 170 (8), 705-705.
- Öngün, E. ve Ünsal, G. (2018). Üniversite yaşamında yakın ilişkiler ve istismar. *Journal of Academic Research in Nursing (JAREN) Dergisi*, (4), 1, 52-8.
- Özdemir, J. (2019). *Otoriter kimlik yapısının flört şiddeti üzerine etkisi: Çukurova Üniversitesi Adana örneği* (Yüksek lisans tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Patton, M. Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri. *Ankara: Pegem Akademi*.
- Pellegrini AD. (2001). A longitudinal study of heterosexual relationships, aggression, and sexual harassment during the transition from primary school through middle school. *Applied Developmental Psychology*, 22, 119-133.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics* (Vol. 5, pp. 481-498). Boston, MA: Pearson.

EK 1: Flört İstismarı Ölçeği

Değerli Katılımcı,

Aşağıda evlilik öncesi romantik ilişki (flört) yaşadığınız kadın/erkek partnerinizin size yönelik ve sizin ona yönelik davranışlarına ilişkin ifadelerin yer aldığı 82 madde bulunmaktadır. Her ifadeyi dikkatlice okuyun, sonra da **genel** olarak kadın/erkek partnerinizi ve sizi ne ölçüde yansıttığını, ifadelerin sağ tarafındaki kutularda yer alan

(1) Hiç katılmıyorum,

(2) Katılmıyorum,

(3) Katılıyorum,

(4) Tamamen katılıyorum

seçeneklerinden birisine (X) işareti koyarak belirtin. Yanıtlarınız bilimsel bir araştırmada kullanılacak ve gizli tutulacaktır. Lütfen içten ve samimi olarak yanıt veriniz ve hiçbir maddeyi boş bırakmayınız. Katılımınız için çok teşekkür ederiz.

Cinsiyetiniz:.....

Yaşınız:.....

Maruz Kalma Alt Ölçeği

PARTNERİM:				
3) sorunlarıma ilgi göstermez.	(1)	(2)	(3)	(4)
4) bana güvensiz hissettirir.	(1)	(2)	(3)	(4)
8) aldığım kararları küçümser.	(1)	(2)	(3)	(4)
9) onun istediği gibi birisi olmadığım takdirde beni terk edeceğini söyledi.	(1)	(2)	(3)	(4)
PARTNERİM:				
12) kendimi kötü hissettiğim zamanlarda beni görmezden gelir	(1)	(2)	(3)	(4)
13) manevi değerlerime saygı göstermez.	(1)	(2)	(3)	(4)
15) arkadaş ortamında beni görmezden gelir.	(1)	(2)	(3)	(4)
18) beni eski ilişkileriyle kıyaslar.	(1)	(2)	(3)	(4)
PARTNERİM:				
21) bana çirkin olduğumu hissettirir.	(1)	(2)	(3)	(4)
24) isteklerini koşulsuz kabul etmemi ister.	(1)	(2)	(3)	(4)
25) hoşlandığım etkinlikleri yapmamı engeller.	(1)	(2)	(3)	(4)
26) ailemi bana kötüler.	(1)	(2)	(3)	(4)
PARTNERİM:				
39) beni başkalarıyla ilişkiye girdiğime dair asılsızca suçlar.	(1)	(2)	(3)	(4)
41) bana yalan söyler.	(1)	(2)	(3)	(4)
42) aynı konu hakkında çelişkili cevaplar verir.	(1)	(2)	(3)	(4)
43) beni rahatsız eden şakalar yapar.	(1)	(2)	(3)	(4)
44) karar alırken benim düşüncelerime önem vermez.	(1)	(2)	(3)	(4)

Maruz Bırakma Alt Ölçeği

PARTNERİME:				
47) çekici olmadığını söylerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
49) ailesini kötülerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
50) başkalarının yanında rencide edici sözler kullanırım.	(1)	(2)	(3)	(4)
52) istemediği şekilde hitap ederim.	(1)	(2)	(3)	(4)
53) yetersiz olduğunu söylerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
56) bensiz hiç bir değerinin olmadığını söylerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
PARTNERİMİN:				
58) isteklerimi koşulsuz kabul etmesini isterim.	(1)	(2)	(3)	(4)
66) sorunlarına ilgi göstermem.	(1)	(2)	(3)	(4)
69) hoşlandığı etkinlikleri yapmasını engellerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
70) pahalı hediyeler almasını beklerim.	(1)	(2)	(3)	(4)
71) manevi değerlerine saygı göstermem.	(1)	(2)	(3)	(4)
PARTNERİMİ:				
74) alışkanlığı olmadığı maddeler kullanması için zorlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)
76) kendini affettirmek için istemediği bir eyleme zorlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)
77) Partnerimi onun yoğun olduğu (iş, okul) zamanlarda buluşmaya zorlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)
79) kendini kötü hissettiği zamanlarda görmezden gelirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
81) başkasıyla ilişkiye girdiğine dair asılsızca suçlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)
82) küçük düşürmek için sosyal medya profilinde olumsuz yorumlar yaparım.	(1)	(2)	(3)	(4)